

svět katolickýma očima MONITOR

publicistický čtrnáctideník

ročník XIV., číslo 10

21. 5. 2017 / neprodejné

Z OBSAHU	Maria, Matka naděje. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci nacismu: Reakce Vatikánu na pronásledování polských katolíků	05
	Jak přežít kolaps Západu. Rozhovor s žurnalistou Rodem Dreherem	08
	Pět rad do manželství od blahoslaveného Karla Rakouského a jeho paní Zity	10

TRADICE OTCŮ

Z komentáře svatého biskupa Cyrila Alexandrijského k druhému listu Korintšanům (kolem 370–444)

Ti, kteří mají závdavek Ducha a jsou bohatí nadějí na vzkříšení, ti se již jako přítomného dotýkají toho, co teprve očekáváme a říkají: od nynějška nikoho neposuzujeme podle lidských měřítek. Vždyť všichni žijeme z Ducha, a nejsme vydáni zániku, který stihá tělo. Zazářil nám totiž Jednorozentý, a tak jsme byli přetvořeni k obrazu Slova, jež všemu dává život. Dokud panoval hřích, byli jsme zajisté svázáni pouty smrti, ale když nastoupila Kristova spravedlnost, záhubu jsme setřásli. (...)

Apoštol říká: *Třebaže jsme Krista kdysi posuzovali podle lidských měřítek, teď už to neděláme. Přímo jako by chtěl říci: Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi, a pro život nás všech podstoupilo podle těla smrt... I když je v těle, neboť třetího dne znovu ožil a je u nebeského Otce, přesto víme, že je víc než pouhé tělo: Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Kdo umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha.*

Stal-li se tedy v tomto všem předchůdcem a vůdcem našeho života, pak máme kráčet v jeho stopách a nemít na mysli především čistě lidské, tělesné, ale to, co naši tělesnost přesahuje. Když se tedy někdo stal křesťanem, je to nové stvoření. To staré pomínulo, nové nastoupilo. Byli jsme totiž pro víru v Krista prohlášeni za spravedlivé, a tím pomínulo naše prokletí. Neboť ten, který pro nás rozdrtil moc smrti, procitl znovu k životu. Tak jsme poznali, jaký je co do své přirozenosti, opravdu Bůh; tomu se klaníme v duchu a v pravdě a Syn je nám přítom prostředníkem, který od Otce z nebe světu zehná.

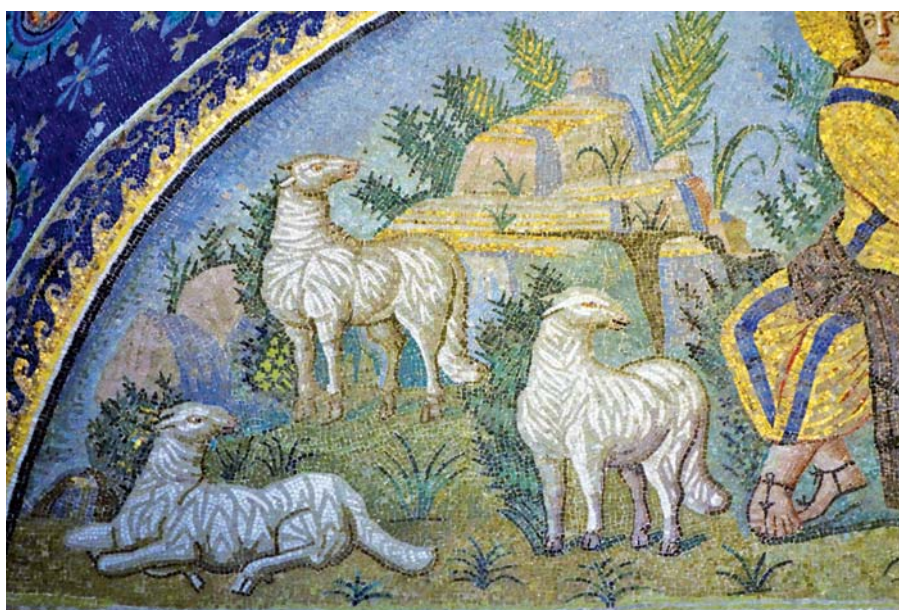

Foto: Flickr, profzucker (CC BY-NC-SA 2.0)

Naše řeč musí být ano, či ne!

Postava svatého Vojtěcha nás přivádí ke kořenům naší středoevropské historie. Díky cyrilometodějské misii vyrostlo nové soustátí za původní hranicí římského impéria. Jestliže svatému Cyrilovi – Konstantinovi můžeme připsat především zásluhu za překlad Bible, která je základem společné slovanské kultury a civilizace, pak svatému Metodějovi patří zásluha za organizační řád a ustanovení křesťanské státnosti vycházející ze svatého Augustina a remešského biskupa Hincmara. Byly zde položeny základy pro kooperační model mezi církví a státem, který však dlouho hledal vyvážený vztah a přirozenou autonomii. Byl to mariánský kult, který převzali oba svatí bratři z Konstantinopole, který nedovolil vzniku nacionalismu, který by mohl snadno vzplát v rámci pozdějšího kultu národních patronů. Úřad primase byl v našich společných dějinách

Polska, Čech, Maďarska přiměřeným nástrojem pro spolupráci mezi církví a obecnou společností. Víím, že můžete mnozí poukazovat na chyby a nedostatky tohoto modelu v historii. Myslím, že zde plně platí slova ruského myslitele Solovjeva o západní církvi, která se nezamkla pouze do chrámové liturgie, ale v duchu evangelní misie pracovala jak na poli diakonie, tak školství. To je také příčinou rozdílů mezi naší západní a východní křesťanskou spiritualitou, jako i v modelu vztahů mezi státem a církví s odrazem i v chápání demokracie. (...)

Naše kmenová prehistorie se pomalu rozrostla do podoby personálních unií v historii našich království: polského, uherského i českého. To je také i podkladem pro vznik Vyšehradské čtyřky a jejího místa v Evropské unii. Naší povinností a právem je dovolávat se důsledně

Dokončení na str. 3

Svatí Francisco a Jacinta Martoovi
Foto: <http://www.portaluz.org>

Kardinál Parolin: Spekulace o fatimských tajemstvích jsou zbytečné

Veškeré spekulace na téma fatimských tajemství byly a jsou zbytečné, protože to, co nám ve Fatimě bylo řečeno, bylo zveřejněno. Jejich obsah poukazuje k hlavnímu poselství křesťanské víry: že Kristus vstal z mrtvých, žije a je Pánem dějin – říká kardinál Pietro Parolin. Vatikánský státní sekretář před papežskou poutí do Fatimy zdůrazňuje zejména jeden aspekt zjevení, že se totiž P. Maria neukázala bohatým a vlivným lidem, nýbrž chudým dětem, v jistém smyslu těm nejméně významným či – jak by řekl papež František – společensky odepsaným.

„Prorocké poslání Fatimy spočívá v připomenutí, čím Církev je, čím má být a co má hlásat dnešnímu světu. A tedy, že je společenstvím, které hlásá nové nebe a novou zemi, očekává je, ba téměř předjímá, jak by řekl Koncil, když silou lásky vniká do těch nejchmurnějších a nejbolestnějších dějinných ran, aby tyto dějiny proměňovala,“ řekl kardinál Parolin.

Poukázal také na význam mariánských poutních míst, jako je Fatima. Právě v těchto chrámech nepřestávají zaznívat slova, která Maria uslyšela od anděla: u Boha není nic nemožného. Proto jsou poutní místa nazývána klinikami ducha. Díky tomuto andělskému zvěstování se člověk osvobozuje od břemen minulosti, s důvěrou hledí do budoucna a spolu s Marií odpovídá: „Ať se mi stane podle tvého slova.“

RaVat

Papež František svatořečil Franciska a Jacintu Martoovy

V portugalské Fatimě byli v sobotu 13. května papežem Františkem prohlášeni za svaté Francisco a Jacinta Martoovi, dva ze tří pasáček, kterým se před 100 lety v portugalské Fatimě zjevila Panna Maria. Svatý otec tak oslavil stoleté výročí prvního setkání Kristovy matky s trojicí zdejších dětí.

Prohlášení za svaté se uskutečnilo při mši svaté za účasti 400 tisíc poutníků z celého světa, včetně České republiky (nechyběli zde mj. zástupci Českomoravské Fatimy Koclířov, biskup Vlastimil Kročil či štáb TV NOE).

Papež František navštívil Fatimu jako v pořadí čtvrtá hlava katolické církve, on sám zde byl poprvé. V homilii mj. řekl: „Díváme se na příklad svatých Františka a Hyacinty Martových. (...) Boží přítomnost se stala konstantou jejich životů, což se zřetelně projevuje úpěnlivou modlitbou za hříšníky a ustavičnou touhou přebývat u ‚Ježíše skrytého‘ ve svatostánku. (...) Nemohl jsem sem nepřijít, abych vzdal úctu Panenské Matce a svěřil jí její syny a dcery. Pod jejím pláštěm se neztratí; z jejích rukou přichází naděje a pokoj, jež potřebují a které vyprošují všem svým bratřím ve křtu a v lidství, zejména nemocným a postiženým, vězněným a nezaměstnaným, chudým a opuštěným. Nejdražší bratři, prosme Boha s nadějí, aby nám lidé naslouchali; a obracejme se k lidem s jistotou, že nás podporuje Bůh. On nás totiž stvořil jako naději pro druhé, nadějí, která je skutečná a uskutečnitelná v každém životním stavu.“

Bohoslužby se účastnil také desetiletý chlapec Lucas z Brazílie, jehož uzdravení po těžkém úrazu mozku, když před čtyřmi lety vypadl z okna, prohlásili lékaři za zcela nevysvětlitelné přirozenou cestou, a bylo v kanonizačním procesu uznáno za zázrak na přímluvu svatých vizionářů.

Církev.cz, RaVat

Šéf Vatikánské observatoře: věřící kosmologové by měli provést „coming-out“

Církev není nepřitelem vědeckého bádání, jak jsou doposud mnozí přesvědčeni. Nejlepším dokladem toho je nečekaně vysoký počet věřících vědců – říká bratr Guy Consolmagno, americký jezuita, který stojí v čele Vatikánské observatoře. Jak řekl Vatikánskému rozhlasu u příležitosti konference o černých dírách a velkém třesku, věřící astronomové a kosmologové by měli provést jakýsi *coming-out* a přiznat se ke své víře.

Bratr Consolmagno nicméně varuje před směřováním vědy a víry a dokládá to na příkladu P. Georgese Lemaîtrea, autora teorie velkého třesku. Tento belgický kněz, matematik a kosmolog z Katolické univerzity v Lovani výrazně rozlišoval počátek vesmíru od jeho původu. Připomínal, že „akt stvoření není tím, co se událo před mnoha miliardami let, ale že se děje stále. Bůh jako Stvořitel existuje dříve než čas a prostor. Stvořitelský akt trvá nadále, v každé chvíli existence. Pokud tedy chápeš Boha jako to, co dává počátek velkému třesku, pak ho redukuješ na přirozené božstvo... To není Bůh, ve kterého my křesťané věříme. My věříme v nadpřirozeného Boha. Uznáváme ovšem, že Bůh je původcem existence vesmíru a věda nám říká ‚jaký je‘“.

RaVat

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz nebo na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zaslání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClarityMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze je v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárčům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

Poslanci schválili pietní zacházení s těly dětí zemřelých před narozením

Poslanecká sněmovna schválila vládní návrh zákona o pohřebnictví, který mj. garantuje pietní zacházení s těly nenarozených dětí. Zákon nyní míří do Senátu. Podle schváleného zákona budou všechna těla dětí nad 500 g pohřbena buď rodiči, nebo pohřeb zajistí obec. Má-li tělíčko méně než půl kila a rodiče nepožádají do 96 hodin o jeho vydání, je garantováno důstojné zpopelnění v krematoriu.

Vládní návrh zákona, který mj. garantuje pietní zacházení s těly nenarozených dětí, prošel druhým čtením díky hlasům poslanců KDU-ČSL. Během projednávání návrhu zákona o pohřebnictví navrhl poslanec Šenfeld (KSČM) jeho vrácení, což by vzhledem k blížícím se volbám znamenalo jeho zamítnutí. Kvůli navrhovaným kontrolám požadují odmítnutí zákona mnohé pohřební ústavy. Pro vrácení hlasovali především poslanci KSČM, ODS a TOP09. ČSSD byla rozdělena. Jednotný postoj KDU-ČSL a ANO umožnil pokračování projednávání.

Podle dosud platných českých zákonů je dítě narozené bez známek života s porodní váhou pod 500 gramů bráno jako odpad, který je nemocnice povinna likvidovat. Podobně se zachází s těly mrtvě narozených dětí a dětí po spontánním či umělém potratu.

Vládní návrh zákona garantuje pietní zacházení s pozůstatky a ostatky všech nenarozených dětí. V případě, že rodiče neprojeví zájem tělo svého mrtvě narozeného dítěte nechat pohřbit, bude pohřeb zajištěn obcí, a to slušným způsobem a podle místních zvyků. Tělo mrtvě narozeného dítěte bude chráněno státem, škůdci hrozí pokuta až 200 000 Kč. V případě plodů po potratu je poskytovatel zdravotní služby povinen tělíčko vydat k pohřbení osobě blízké, a to včetně placenty a biologických zbytků potratu. Opuštěné plody po potratu nesmí být spáleny ve spalovně s dalším odpadem, ale musí být zpopelněny v rakvi v krematoriu na náklady zdravotního pojištění.

HPŽ ČR

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://rcmonitor.cz>.

Dokončení ze str. 1

rovnosti vzhledem k základům společenství, které vyrostlo z idejí Karla Velikého jako i z projektu Hnězdna; ze setkání papeže Silvestra II., císaře Oty III., krále Boleslava Chrabrého, jako i z odkazu svatého Vojtěcha či jeho bratra svatého Gaudencia. (...)

Vojtěchova misie nás země Vyšehradu spojovala a spojuje až do našich dnů. Nejde pouze o společenství materiálních zdrojů, ale o společenství států, národů a regionů, o společenství rovnoprávných lidí zakotvených v duchovním odkazu antiky, Starého a Nového zákona.

Cesta k volbě svatého Jana Pavla II. a k naší svobodě je cestou vyrostlou z postoje primasů našich zemí: Štěpána Vyšinského, Josefa Mindszentiho, Aloise Štěpínace a Josefa Berana. Je to cesta služby a obrany práva a svobody. To byla vždy úloha úřadu primase. Byla to cesta svatého Vojtěcha, kterého můžeme symbolicky nazvat primasem Vyšehradu či skutečným patronem střední Evropy. Nejvýraznějšího postavení v rámci historie získali primasové Polska a Maďarska. Nešlo o klerikalismus, ale o postavení zástupců hlavy státu v době mezivládí. To až moderní doba dala vznik klerikalismu a kněžím prezidentům.

Odkaz primasů, kteří jak zrno byli zatlačeni do země pod tuhým příkrovem komunistických totalitních režimů, kteří jako Dobrý pastýř vydávali svůj život za druhé, nás zavazuje. Měli za sebou zkušenost z obou totalit, jejichž reprezentanti Molotov i Ribbentrop se velmi dobře shodli. Jedni zašlapali lidskou důstojnost a svobodu do hnědého bláta a ti druzí ji topili v rudé krvi. Naše řeč musí být ano, či ne! i dnes, ve světě, který se kymácí, a tekoucí společnost nemá žádnou oporu. Pouze stateční a ve víře odhodlaní lidé jsou naší nadějí do budoucna.

úryvek homilie Dominika kardinála Duky, kterou přednesl 25. dubna 2017 v Hnězdě u příležitosti svatovojtěšského jubilea; převzato z www.dominikduka.cz

SLOVO KNĚZE

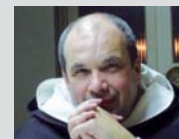
Po Eucharistii, v které se nám Bůh sám z lásky dává, je největším Božím darem člověku Panna Maria. Pán nám ji z kříže dává za (tu nejlepší) Matku a světuje nás její mateřské ochraně a péči. Panna Maria každého člověka miluje, ustavičně se za něj přimlouvá a zprostředkovává mu dostačující Boží milost. Tím, že přijmeme Mariino mateřství v řádu milosti a toužíme být jejími zdárnými dětmi, obohacujeme svůj život o důležitý osobní vztah, v kterém nás přijímaná a opěťovaná láska činí více šťastnými.

Nebeská Matka nad námi stále bdí a zasazuje se ve prospěch naší spásy. Důkazem toho jsou i její četná zjevení, kdy přichází, aby nás povzbudila ve víře, naději a podnítila k obrácení a k větší lásce. Letos prožíváme 100. výročí, kdy se Panna Maria ukázala třem dětem ve Fatimě. Její poselství je stále aktuální a naléhavé: Máme činit pokání za hříchy vlastní i hříchy jiných. Prosí, abychom se modlili (zvláště růženec) a přinášeli osobní oběti za obrácení hříšníků a za milost víry pro nevěřící. Žádá nás též, abychom se zasvětili jejímu Neposkvrněnému Srdci. Víím, že nejde o věci populární a úplně snadné, ale věřím, že jsou velmi důležité, jak pro nás, tak pro ty, kterým jimi pomáháme.

V souvislosti s fatimským zjevením se diskutují dvě otázky: zda bylo zřejmé celé poselství Panny Marie, jak je zaznamenala sestra Lucie, a zda bylo Neposkvrněnému Srdci zasvěceno i Rusko, jak si Panna Maria přála. Osobně si odpovídám na obě otázky kladně. Věřím papeži svatému Janu Pavlovi II. a tehdejšímu kardinálu Ratzingerovi, že v dokumentu Fatimské poselství byl publikován celý obsah tajemství, které předala sestra Lucie. Svatý Jan Pavel II. v zásvětné modlitbě sice nezmiňuje Rusko výslovně, ale přesto ho zasvěcuje, když prosí za národy, jejichž zasvěcení Matka Církve zvláště očekává.

Vykročme tedy a jednejme v duchu Mariiny fatimské výzvy.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svatě Zdislavy*

MARIA, MATKA NADĚJE

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Snímání z kříže, detail, Muzeum Unterlinden v Colmaru. Foto: Wikimedia Commons, vincent desjardins (CC BY 2.0)

Drazí bratři a sestry, dobrý den!

V našem cyklu katechezí o křesťanské naději dnes pohlédneme na Marii, Matku naděje. Maria na cestě svého mateřství prošla víc než jednou nocí. Již od prvního okamžiku, kdy se objevuje v evangeliích, je jakoby postavou z nějakého dramatu.

Odvaha až do krajnosti

Nebylo snadné přitakat andělovu zvěstování, a přece tato žena v rozpuku mládí odvážně odpovídá, aniž by znala úděl, který ji čeká. Maria se v oné chvíli jeví jako jedna z mnoha matek našeho světa, odvážných až do krajnosti, má-li přijmout příběh nového, rodícího se člověka do svého lůna.

Naděje a naslouchání

Ono přitakání je prvním krokem z dlouhého výčtu projevů poslušnosti, mnohočetné poslušnosti provázející ji na cestě mateřství. Maria se tak v evangeliích jeví jako tichá žena, která nezřídka nerozumí všemu, co se kolem děje, ale která každé slovo a každou událost rozvažuje ve svém srdci.

Maria nás učí ctnosti čekání i tehdy, zdá-li se, že všechno postrádá smysl. Učí nás neustále důvěřovat mystériu Boha, i když se zdá, že Bůh je vinou zla tohoto světa zahalován.

V této ochotě se krásně rýsuje Marii na psychologie. Není ženou, která upadá do deprese před životními nejistotami, zejména když se zdá, že nic neprobíhá tak, jak má. Není ani ženou, která by se násilím vzpouzela a stavěla se proti životnímu údělu, který se nezřídka tváří nevráživě. Nezapomínejte, že mezi nadějí a nasloucháním je vždycky velká spojitost a právě Maria je ženou, která naslouchá, přijímá život, jak se dává, tedy s jeho šťastnými dny, ale také s jeho tragédiami, které bychom si nikdy nepřáli. Až k vrcholné Mariině noci, kdy je její Syn přibit na dřevo kříže.

Věrnost Božímu plánu

Až do onoho dne Maria ve sledu evangelních událostí téměř nevystupuje. Svatopisci naznačují, že postupně ustupuje ze scény a odmlčuje se ve vztahu k tajemství Syna, který je poslušen Otci. Maria se však objevuje znovu právě v tomto ústředním okamžiku, když se velká většina přátel ze strachu rozutekla. Matky nezrazují, a v souvislosti s oním okamžikem u paty kříže nemůže nikdo z nás říci, které utrpení bylo krutější. Zda utrpení nevinného muže, který umírá popravou na kříži, anebo agónie matky, která provází poslední okamžiky života svého syna.

Evangelia jsou lakonická a krajně diskretní. Matčinu přítomnost opisují jednoduchým slovesem: „stála“ (Jan 19,25). Stála tam. Neříkají nic o jejích hnutích, zda plakala či neplakala, ani zmínka, která by popisovala její bolest: do těchto podrobností se pak pustila představitelství básníků a malířů, kteří nám zanechali obrazy a opisy v dějinách umění a literatury. Evangelia však o Marii říkají pouze to, že „tam stála“, byla zkrátka v tomto strašlivém a krutém momentu tam. Tato mladá nazaretská žena, nyní, po letech s již prošedlými vlasy, znovu zápasí s Bohem, který má být pouze objímán, a s životem, který dospěl na práh té nejneproniknutelnější tmy. Maria „stála“ v té nejneproniknutelnější tmě. Neodešla. Maria je tam, věrně přítomna pokaždé, kdy je třeba držet rozžatou svíci na ponurém a mlhavém místě. Ani ona nezná úděl vzkříšení, které v onom okamžiku její Syn naplňoval pro nás všechny. Je tam kvůli věrnosti plánu Boha, za jehož služebnici se prohlásila prvního dne svého povolání, ale také kvůli instinktu, ve kterém každá matka jednoduše trpí pokaždé, když prochází nějakým utrpením její syn. Utrpení matek! Všichni jsme poznali silné ženy, které čelily utrpení svých dětí!

První den Církve nacházíme ji – Matku naděje – uprostřed onoho společenství učedníků, kteří jsou tolik křehcí.

Jeden zapřel, mnozí utekli, všichni měli strach (srov. Sk 1,14). Ona tam však jednoduše stála tím nejnórmálnějším způsobem, jako by to bylo něco zcela přirozeného: v prvotní Církvi prostoupené světlem Zmrtvýchvstání, ale také otřesy prvních kroků, které měla Církev ve světě učinit.

Proto ji všichni máme rádi jako Matku. Nejsme sirotci, máme v nebi matku, která je svatou Matkou Boží. Učí nás totiž ctnosti čekání i tehdy, zdá-li se, že všechno postrádá smysl. Neustále důvěřuje mystériu Boha i tehdy, zdá-li se, že Bůh je vinou zla tohoto světa zahalován. Maria, Matka, kterou Ježíš daroval nám

všem, kéž je nám oporou na cestě a stále promlouvá k našemu srdci: „Vstaň! Pohleď vpřed, pohleď k obzoru“, neboť Ona je Matkou naděje.

*Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezilitulky redakce)*

MUČEDNÍCI NACISMU

Reakce Vatikánu na pronásledování polských katolíků

Pronásledování Poláků z národnostních a náboženských důvodů nezůstalo bez reakce Vatikánu a papeže Pia XII. osobně. Pronásledování Církve v Polsku bylo také jedním z předmětů obžaloby nacistických válečných zločinců před mezinárodním soudním tribunálem v Norimberku.

Pronásledování Poláků z národnostních a náboženských důvodů nezůstalo bez reakce Vatikánu a papeže Pia XII. osobně. Také americká a britská média upozorňovala na násilí páchané německými nacisty na polském národě mimo jiné i z náboženských důvodů. Teror proti katolické církvi byl také po válce jedním z předmětů obžaloby nacistických válečných zločinců před mezinárodním soudním tribunálem v Norimberku, konicipoval to americký žalobce Jackson. Důležitou součástí tohoto tématu bylo právě pronásledování Církve v Polsku.

Papež Pius XII. a Polsko

Papež Pius XII. krátce po porážce Polska Německem promluvil o této události v projevu k polské kolonii v Římě 30. září 1939 za přítomnosti polského primasa kardinála Augusta Hlonda. Povzbudil polský národ, že i on se dočká svého vzkříšení. Hned na podzim téhož roku reagoval papež na osud Polska ve své encyklice „Summi Pontificatus“, jak jsme o tom psali v *RC Monitoru* dne 9. října 2016. Tento dokument vyvolal zuřivý hněv nacistů, kteří zakázali jeho publikování a zatýkali jak v Polsku, tak i všude jinde, kam sahala jejich moc, každého, kdo měl odvahu jej šířit. Kardinál primas

August Hlond (dnes probíhá proces jeho beatifikace), žijící nejprve ve francouzském exilu a poté ve Vatikánu, publikoval hned na počátku roku 1940 manifest, v němž upozorňuje na snahu nacistů vyhladit polský národ jako celek.

Jako odpověď na manifest kardinála Hlonda vydal Pius XII. zvláštní směrnicí vatikánskému rozhlasu, v níž přikazoval pravidelně podávat informace o pronásledování Církve v Polsku. Hned v prvním vysílání hlasatel oznamoval, že „toto barbarství je velmi podobné tomu, jaké používali komunisté ve Španělsku v roce 1936. ... Němci používají stejné prostředky, možná ještě horší než samotní Sověti...“.

Hitlerova vláda okamžitě protestovala a pohrozila, že jestli vatikánský rozhlas s takovým vysíláním nepřestane, zesílí represálie proti Církvi nejen v Polsku, ale také v Německu. Informace o protikatolickém teroru nacistů v Polsku musely být proto ve vatikánském rozhlase zastaveny na přání samotného krakovského kardinála Adama Stefana Sapiehy, jenž napsal, že „bude-li to tak dále pokračovat, naše hlavy nebudou stačit“. Papež poté ve svých vystoupeních několikrát odsoudil hitlerovské zločiny, nikdy však výslovně nejmenoval Polsko v obavě z ještě horších represí, zato však neustále intervenoval a protes-

toval prostřednictvím nuncia Orseniga v Berlíně u nejvyšších míst Třetí říše.

Nakonec ale polští hierarchové Hlond a Sapieha (první v exilu, druhý ve vlasti) usoudili roku 1943, že by bylo vhodné, aby papež přece jen o Polsku otevřeně promluvil. Pius XII. tomuto přání vyhověl a 2. června vystoupil s tímto veřejným prohlášením: „Chceme zvláště upozornit na tragický osud polského národa, obklíčeného mocnými národy a zmítaného ze strany na stranu zvraty dramatického cyklonu války. Naše učená a naše prohlášení tolikrát opakovaná nenechávají nikoho na pochybách o principech, s kterými musí křesťanské svědomí posuzovat podobné činy, ať je za ně odpovědný kdokoli. Nikdo, kdo zná dějiny křesťanské Evropy, nemůže ignorovat a zapomínat, kolik svatých a hrdinů Polska, kolik jeho vědců a myslitelů představovalo duchovní dědictví Evropy a světa a také kolik prostých a věřících polských lidí s mlčenlivým heroismem svým utrpením napříč staletími přispělo k zachování a rozvoji křesťanské Evropy.“ Kardinál Sapieha v tajném dopise papeži za tato slova vřele poděkoval.

Mučednická bilance polské církve

Během hitlerovské okupace z více než třiceti polských biskupů tři včetně kar-

dinála primase pobývali v exilu, dalších osm skončilo buď na popravišti nebo zahynuli v koncentračních táborech (hned v září roku 1939 na počátku války byli popraveni čtyři), dalších deset pobývalo ve vězení nebo v internaci bez možnosti jakkoliv veřejně řídit svou diecézi.

Počet polských diecézních nebo řeholních kněží popravených nebo umučených v koncentračních táborech činí zhruba 3 tisíce. Zhruba stejné číslo představuje i počet popravených nebo v lágrech umučených laických řeholních bratří a sester. Z celkového počtu zhruba 20 tisíc duchovních osob včetně řeholníků v okupovaném Polsku jich zhruba 11 tisíc prošlo věznicemi a koncentračními tábory, nebo se museli skrývat v ilegality jako pozdější primas kardinál Stefan Wyszyński.

Nacisté podobně jako bolševici v Rusku a jakobíni za Francouzské revoluce demolovali v Polsku řadu kostelů a sakrálních objektů, esesáci běžně vyplovovali svatostánky a ničili mariánské obrazy a sochy. Zlikvidováno mělo být i palladium polského národa, obraz Matky Boží Čenstochovské. Mnichům pauli-

Stefan kardinál Sapieha, arcibiskup krakovský za války
Foto: Wikimedia Commons

nům, spravujícím poutní chrám na Jasné hoře, se však podařilo obraz zavčas ukrýt. Běžnou praxí se též stalo znásilňování řeholních sester příslušníky SS.

Tato strašlivá čísla jsou jasným dokladem toho, jaký měl nacistický režim vztah ke katolické církvi. Podobných zločinů se dopouštěli i Sověti ve východní

části země, která byla zabrána Rudou armádou na základě tzv. Molotov-Ribbentropova paktu z roku 1939, podle něhož mělo být Polsko rozděleno mezi Německo a Sovětský svaz. Bolševici kromě zákazu veškeré veřejné činnosti katolické církve započali s obvyklou, jim vlastní metodou: s deportacemi na Sibiř. To je ale kapitola, jež se týká komunistického, a nikoli nacistického pronásledování katolických křesťanů.

PhDr. Radomír Malý

PhDr. Radomír Malý,
historik a publicista

Použitá literatura:

- Blet Pierre: *Pius XII.*, Matice cyrilometodějská, Olomouc 2001
 Buehlmeier Carl: *Kirchengeschichte III*, vyd. Schöningh, Paderborn 1959
Die Geschichte des Christentums XII, vyd. Herder, Freiburg 1992
 Madajczyk Czesław: „Polityka III. Rzeczy w okupowanej Polsce“, PAN, Warszawa 1970

FATIMA: ZJEVENÍ ANDĚLA

Již jsme hovořili o přípravách zjevení Panny Marie ve Fatimě. I ti, kteří viděli Matku Boží, byli na toto zjevení připraveni, a to trojím zjevením anděla Portugalska.

Tři vizionáři

Nejprve pár slov o vizionářích: Všichni pocházeli z obce Aljustrel, která je frakcí Fatimy. Lucie dos Santos se zde narodila v roce 1907 jako nejmladší ze sedmi dětí. Sourozenci František a Hyacinta Marto byli Luciiným bratrancem a sestřenicí: první se narodil v roce 1908 a druhá v roce 1910. Obě jejich rodiny byly chudé, ale zbožné a láskyplné.

Zjevení anděla v roce 1915

V roce 1915 měla Lucie teprve osm let, a přesto se její matka rozhodla, že jí svěří odpovědný úkol pasení ovcí. První den

se Lucie vrátila domů smutná, protože ostatní pastýři, kteří byli s ní, byli početní, hluční a nevychovaní. Matka jí proto poradila tři kamarádky, s nimiž by mohla chodit pást bez problémů – sestry Teresu a Marii Rosu Matiasovy a Marii Justinovou. A právě při pasení spolu s nimi došlo k prvním, nejasným zjevením anděla. Poprvé se tak stalo asi v dubnu 1915. Když pásly na vrchu Cabeço a začaly se modlit růženec, spatřily podle Luciina vylíčení „před sebou nad stromy postavu, vznášející se ve vzduchu, jako by to byla socha ze sněhu, a zprůsvitnělou slunečnými paprsky“. Děvčata to samozřejmě

vylekalo, ale pokračovaly dále v modlitbě s očima upřenými na tuto postavu. Ta po modlitbě zmizela. Poté se do října 1915 totéž ještě dvakrát opakovalo. Lucie o všem pomlčela, ale její společnice nedokázaly udržet jazyk za zuby, takže následovalo vypytování ze strany Luciiny matky i jiných a posmívání. To bylo pro Lucii velmi bolestné.

Zjevení anděla v roce 1916

První zjevení na jaře

Františkovi a Hyacintě se podařilo od svých rodičů získat povolení, aby chodili pást spolu s Lucií, a tak to byli oni,

kdo vystřídali jako společníci Luciiny kamarádky. Chodili pást jen sami a nestýkali se s ostatními pastýři.

Jednoho jarního rána roku 1916 se vydali pást na vrch Cabeço. Aby se chránili před hustým mrholem, schovali se mezi skalkami zvanými Loca do Cabeço. Když si po jídle a modlitbě růžence začali hrát, silný vítr, který začal kývat stromy, je upozornil na příchod postavy, kterou Lucie již znala z předchozích vidění. Nyní měla možnost vidět ji detailněji, jak ji sama popisuje: byl to „čtrnácti- až patnáctiletý mladík, velmi krásný, bělejší než sníh, slunce ho dělalo průsvitným, jako by byl z křišťálu.“ Přišel až k dětem a řekl: „Nebojte se! Jsem anděl míru! Modlete se se mnou.“ Poklekl na zem, sklonil hlavu až k zemi a přikázal, aby se s ním třikrát pomodlily: „Můj Bože, věřím v tebe, klaním se ti, doufám v tebe a miluji tě. Prosím za odpuštění pro ty, kdo v tebe nevěří, tobě se neklanějí, v tebe nedoufají a tebe nemilují.“ Pak se vztyčil a řekl: „Tak se modlete. Srdce Ježíšovo a Mariino vaše prosby vyslyší.“ Poté zmizel.

Lucie také píše o tom, jaký dojem v nich zjevení anděla zanechalo: „Nadpřirozená atmosféra, která nás obklopovala, byla tak silná, že jsme se dlouho nemohli vzpamatovat; zůstali jsme tak, jak nás anděl opustil, a opakovali stále tutéž modlitbu.“ A v této modlitbě pokračovali i potom, mnohdy až do úmuru.

Druhé zjevení v létě

K druhému zjevení anděla došlo uprostřed léta, kdy se děti kolem poledne vracely se svými stády domů a opět je vyháněly až odpoledne. Čas siesty, kdy bylo nejvíce parno, trávily hraním ve stínu stromů u studny na hospodářství Luciiných rodičů, kterému se říkalo Arneiro. Tam je tedy překvapil anděl, který své zjevení zahájil jemnou výčitkou: „Co děláte? Modlete se, hodně se modlete! Nejsvětější Srdce Ježíšovo i Mariino mají s vámi plán milosrdenství. Neustále přinášíte Nejvyššímu modlitby a oběti.“ Lucie se zeptala: „Jak máme přinášet oběti?“ A anděl jí odpověděl: „Přinášíte Bohu za obět všechno, co můžete, na smír za hříchy, které Boha zraňují, a jako prosbu za obrácení hříšníků. Tak

vyprosíte mír své vlasti. Já jsem anděl strážný Portugalska. A zvláště přijímejte a neste odevzdaně utrpení, které Pán na vás sešle.“

Vidíme, že anděl, který byl zřejmě totožný s andělem předchozího zjevení, se představil jako anděl strážný Portugalska. Jako má anděla strážného každý člověk, má ho i každý národ. Anděl strážný Portugalska měl a má navíc oficiální liturgický kult, který na žádost krále Manuela I. schválil v roce 1504 papež Julius II.

Foto: <http://www.fatima2017.cz>

**Můj Bože, věřím v tebe,
klaním se ti, doufám
v tebe a miluji tě. Prosím
za odpuštění pro ty, kdo
v tebe nevěří, tobě se
neklanějí, v tebe nedoufají
a tebe nemilují.**

I v tomto případě popisuje Lucie reakci na toto zjevení: „Tato slova anděla se nám vryla do duše jako světlo, v němž jsme poznali, kdo je Bůh, jak nás miluje a jak chce být milován; poznali jsme hodnotu oběti a jak je mu milá a jak pro obět obrací hříšníky.“

Třetí zjevení anděla na podzim

Anděl Portugalska se zjevil dětem potřetí opět ve skalách Loca do Cabeço někdy na konci září nebo na začátku října. Stalo se tak poté, co se pomodlily

růženec a opakovaně říkaly modlitbu „Můj Bože, věřím v tebe...“. Anděl se jim ukázal s kalichem v levé ruce, nad nímž držel v druhé ruce hostii, z které kanulo do kalichu několik kapek krve. Anděl nechal kalich vznášet se ve vzduchu, poklekl vedle dětí a přikázal jim, aby s ním třikrát opakovaly: „Nejsvětější Trojice, Otče, Synu a Duchu Svátý, hluboce se ti klaním a obětuji ti drahocenné tělo a krev, duši a božství Pána Ježíše Krista, přítomného ve všech svatostáncích světa, na smír za urážky, rouhání a lhostejnosti, kterými je urážen. A pro nekonečné zásluhy jeho Nejsvětějšího Srdce a Neposkvrněného Srdce Mariina tě prosím za obrácení ubohých hříšníků.“ Potom se zvedl a vzal do rukou kalich a hostii. Svatou hostii podal Lucii a krev z kalicha rozdělil mezi Františka a Hyacintu. Přitom řekl: „Přijměte tělo a pijte krev Ježíše Krista, kterého nevděční lidé tak těžce urážejí. Konejte pokání za jejich hříchy a těšte svého Boha.“ Pak se sklonil k zemi, znovu s pasáčky třikrát řekl svou modlitbu a zmizel. A děti až do večera kleče modlitbu stále opakovaly.

Smírem za urážky eucharistického Krista předjímal anděl především cílené profanování svatostánek, k němuž dojde v mnoha portugalských kostelích v rámci antiklerikálního řádění v roce 1917.

Při těchto zjeveních anděla – stejně jako následně při zjeveních Panny Marie – Lucie viděla, slyšela a mluvila, Hyacinta viděla a slyšela a František pouze viděl, takže děvčata mu pak vyprávěla, co slyšela. Všichni zachovali o těchto zjeveních mlčení a poprvé byla odhalena až v Luciině druhé vzpomínce z roku 1937. Na obou místech zjevení se dnes nachází jejich sochařské zobrazení. Kopie anděla, který dává svaté přijímání dětem, z Loca do Cabeço je umístěna v Českomoravské Fatimě v Koclířově. Byla posvěcena 5. října 2013 jako anděl strážný České republiky.

fr. Štěpán Maria Filip OP

P. Lect. PhDr. Štěpán Maria Filip OP, Th.D., vyučující na CMTF UP v Olomouci a na Angeliku v Římě

JAK PŘEŽÍT KOLAPS ZÁPADU

Rozhovor s žurnalistou Rodem Dreherem

Autor knihy *The Benedict Option* ukazuje na příkladu svatého Benedikta z Nursie, jak by křesťané měli žít a působit v dnešní době. Nevyzývá ke stažení se ze světa, nýbrž k posilování rodinného, farního a komunitního života, aby křesťané měli dost síly vydržet pronásledování a vyzářovat v temnotě světlo Kristovo.

Na anglicky psaných křesťanských internetových stránkách v poslední době patrně není diskutovanější knihy než *The Benedict Option* (Benediktova cesta)¹ amerického žurnalisty Roda Drehera. Autor v ní tvrdí, že křesťané prohráli kulturní válku, a vysvětluje, jak by na to měli reagovat. Do značné míry se opírá o příklad svatého Benedikta z Nursie, zakladatele středověkého mnišství. Dreher, vedoucí redaktor listu *The American Conservative*, však nevyzývá ke stažení se ze světa, nýbrž k posilování rodinného, farního a komunitního života, aby křesťané měli dost síly vydržet pronásledování a vyzářovat v temnotě světlo Kristovo. Kniha vyjde v českém překladu příští rok v nakladatelství Hesperion. Přinášíme rozhovor autora pro portál *LifeSiteNews*.

Rod Dreher. Foto: <http://www.bc.edu>

Píšete o tom, jak jste spolu s dalšími podobně smýšlejícími lidmi založil v Louisianě pravoslavnou komunitu a bylo vám řečeno, že chcete-li v neděli přistoupit ke svatému přijímání, musíte se v sobotu večer zúčastnit společné modlitby.

Ano, tak to je. Podle ruské tradice musíte jít na večerní, abyste se duchovně připravili ke svatému přijímání dalšího dne ráno. My jsme v pravoslaví nevyrostli, ale Rusové nám poslali kněze, který řekl: „Z tohoto nejsem ochoten slevit.“ Velmi mě to otrávil. V sobotu večer se rád scházíme se sousedy na společné jídlo, na grilování. Přesto jsem to postupem času začal považovat za obrovské požehnání. Ta prostá věc, pětáctyřicetiminutová pauza na večerní modlitbu, přiměla mé srdce, aby si uvědomilo, že Bůh musí být v mém životě na prvním místě. Po několika měsících bych nezameškal večerní za nic na světě.

Ať jsme katolíci, pravoslavní nebo protestanté, musíme začít své každodenní záležitosti soustřeďovat kolem Krista a modlitby ke Kristu.

Velmi zdůrazňujete benediktinskou pohostinnost. Proč?

Mnoho lidí se domnívá, že v „Benediktově cestě“ jde čistě o stažení se ze světa. To je nepochopení a myslím, že benediktinská praxe pohostinnosti ho rozptyluje. Světec říká svým mnichům, aby každého návštěvníka přijímali tak, jako by to byl

Významná část vaší knihy se týká vašeho pobytu v klášteře svatého Benedikta v Nursii. V „Benediktově cestě“ ale nejde o výzvu k návratu k mnišství, nebo ano? Doufám, že ti, kdo jsou povoláni k životu v klášteře, na toto povolání odpoví. U většiny z nás tomu tak ale není. Jsme povoláni žít ve světě. Ze způsobu života benediktinů a benediktinek si nicméně laičtí křesťané mohou vzít ponaučení k tomu, jak žít víru v postkřesťanském světě.

Jaká ponaučení?

Je jich celá řada... ale prvním z nich je myslím to, že svému životu musíme dát jistý řád, máme-li si zachovat pohled pevně upřený na Krista. Otec Cassian Folsom – který byl převorem v době, kdy jsem tam pobýval – mi řekl, že v moderním světě je naše pozornost tak rozptýlená a roztržštěná tisícovkou různých věcí, že to vyčerpává i naše duchovní síly.

Musíme svému životu dát jistý řád, máme-li si zachovat pohled pevně upřený na Krista.

To, že mniši žijí přísně disciplinovaným životem podle řehole svatého Benedikta, není samoúčelné. Smyslem je prohlubování jejich obrácení. Proto se modlí, když jim řehole říká, že se mají modlit, slouží mši svatou, když jim to řehole přikazuje, studují Písmo, když po nich řehole žádá, aby to činili.

My ve světě nebudeme žít podle tak přísných pravidel, ale přesto potřebujeme mít v životě řád, abychom zůstali na přímé cestě, abych tak řekl, na pouťi k obrácení. Pak jsou tam takové věci, jako je praktikování stability. To je jedna z nejvíce kontrakulturních věcí, jimž nás benediktini mohou naučit.

¹ Překlad anglického „option“ do češtiny není v tomto případě jednoduchý. Zdá se, že celou škálu jeho významových odstínů – volba, možnost, alternativa, varianta, způsob – nejlépe vystihuje slovo „cesta“ ve významu cesty životní. Pozn. překl.

sám Kristus. A to také dělají. Přijetí, jakého se vám tam dostane, je úžasné. Mniši však dávají jasně najevo, že takto vítat nás mohou jen díky tomu, že většinu svého času tráví za klášterními zdmi v modlitbě, kontemplaci, studiu Písma a tak dále, protože jedině tím se jejich srdce i mysl formuje tak, aby poutníkům dokázali ukazovat Kristovu tvář.

Jak to převést do života mimo klášter?

My nebudeme žít uzavřeni za zdmi kláštera. Musíme si však zachovat odstup mezi námi a světem, i když se světem, v němž věřícím i nevěřícím ukazujeme Kristovu tvář, samozřejmě komunikujeme. Mniši mi řekli, že kdyby nechali bránu kláštera dokořán a lidé přicházeli stále, vznikala by zmatek, který by neumožňoval skutečnou mnišskou formaci. V životě laiků je to podobné. Máme-li například doma neustále zapnutou televizi, jako to dělá mnoho křesťanských rodičů, nebo dáme-li svým dětem chytré telefony a připojení k internetu, kde mohou sledovat, co chtějí, včetně pornografie, je to radikální způsob otevírání se světu, který křesťanskou výchovu naprosto ničí.

Klíčová premisa vaší knihy říká, že „Benediktova cesta“ je alternativou k pokračování v kulturní válce, o níž tvrdíte, že jsme ji prohráli. Domníváte se, že křesťané by měli vzdát boj s LGBT agendou či přestat usilovat o větší ochranu nenarozených?

Jsem přesvědčen, že jako křesťané se nesmíme stáhnout z boje za práva nenarozených, za tradiční manželství, a především za náboženskou svobodu, protože teď se věci mají tak, přinejmenším ve Spojených státech, že nebudeme-li mít náboženskou svobodu, budou katolické i jiné nemocnice nuceny provádět potraty. Víme, že také v Kanadě existují velké obavy z toho, že katolická a křesťanská zdravotnická zařízení mohou být nucena k tomu, aby umožňovala eutanazii. Boj za život a boj za tradiční manželství je od boje za náboženskou svobodu neoddělitelný. Křesťané musejí zůstat na veřejné scéně a bojovat.

Z veřejné sféry jsme však stále více vytlačováni. Částečně proto, že politické a kulturní elity jsou postkřesťanské a stále více protikřesťanské. Jenže politickou

Tři mládenci v hořící peci, raná křesťanská freska, Priscillyn katakomby, Řím, konec 3. století. Foto: Wikimedia Commons

a kulturní sílu si nemůžeme udržet, když tolik lidí víru opouští. V posledních čtyřiceti či padesáti letech si konzervativní křesťané mysleli: „Jen kdyby se nám podařilo nechat zvolit ty správné lidi (téměř vždy republikánské politiky), jen kdybychom měli ve funkci ty správné soudce, všechno by bylo v pořádku.“ Nicméně

Musíme ještě více lpět na pravdách víry, protože ve veřejném prostoru bude dál sílit tlak na to, abychom se přizpůsobili a odpadli.

i když se nám podařilo dostat do úřadů republikány, kultura stejně prudce upadla. Domnívám se, že nadále se angažovat v politice je nezbytné, ale zdaleka ne dostačující.

Jakou reakci křesťanům navrhuje „Benediktova cesta“?

To, co navrhuji, je toto: Z veřejného prostoru jsme stále více vytlačováni. Mluvíme s katolickými lékaři a profesory práva, kteří vidí, že to přichází. Když se podíváme na „generaci mileniálů“, vidíme, kolik z nich odpadá od víry. Protože prožíváme tuto ztrátu síly, musíme zdvojnásobit

úsilí ve svých farnostech a rodinách. Musíme ještě více lpět na pravdách víry, protože ve veřejném prostoru bude dál sílit tlak na to, abychom se přizpůsobili této postkřesťanské „ortodoxii“, abychom opustili víru, odpadli.

Pomyslete na Jeremiáše 29, kde Bůh řekl Izraelitům v babylonském zajetí, že je tam přivedl z dobrého důvodu a vysvobodí je, ale mezitím se mají modlit za mír ve městě a usadit se tam, nikoli se však sklánět před modlami Babyloňanů.

Totéž vidíme v příběhu Šadraka, Měšaka a Abednega v knize proroka Daniela. Dnes se musíme ptát sami sebe: Jak tito věrní Izraelité, kteří šli raději do ohnivé pece, než by odpadli, jak tito muži žijící mezi Babyloňany našli sílu jít raději na smrt než zapřít Boha? Jak k tomu našli sílu mučedníci v celých dějinách Církve? My, dá-li Bůh, za svého života nebo za života svých dětí nebudeme muset čelit mučednictví či ohnivé peci. Avšak pokušení sklonit se před cizími bohy je všudypřítomné a bude čím dál tím silnější. Máme-li vydržet upírat zrak k pravdě, máme-li zůstat věrní, i když nás to bude něco stát, pak musíme využít času, který máme teď, a připravit se na to postem, modlitbou, bohoslužbou a studiem.

Ale když děláme jen to, nevypadá to, že se ke světu obracíme zády?

V knize uvádím několik opravdu dobrých příkladů. Podívejte se na to, co dělali disidenti v Československu. Neměli žádnou politickou moc. Většina z nich byla nevěřící. Ale v kroužku kolem Václava Havla byl jeden křesťan, jmenoval se Václav Benda. Byli přesvědčeni, že musejí vytvořit to, co Benda nazýval „paralelní polis“. To znamenalo, že jestliže jste se nemohli s čistým svědomím účastnit veřejného života, jak ho definovali komunisté, nebo jestliže vám to nedovolili – například pokud jste byl profesorem vyhozeným z univerzity za to, že jste nechtěl učit marxismus –, začali jste pořádat vlastní tajné přednášky či semináře. Existovaly všechny možné způsoby vytváření těchto paralelních struktur. Sám Benda byl velmi kritický ke katolickým biskupům, kteří dospěli k jisté dohodě s komunisty, podle níž komunisté nechali katolíky na pokoji, dokud se drželi doma a neprojevovali se veřejně. Benda jako věřící katolík věřil ve svědectví pro společnost. Musel v tom ale být chytrý. Nemělo smysl bláhově se obětovat. Bylo třeba se dostat na veřejnost a projevovat víru veřejně. Byl proto přesvědčen, že kdykoli se lidé setkávají, aby se sdružovali a připomínali si, že tvoříme společenství a že to je to, oč jde, je to nevyhnutelně politický čin. Kdykoli vystoupíme jako křesťané a sejdem se k něčemu tak prostému, jako je společné jídlo nebo

společná práce na nějakém projektu, je to politický čin.

Pozorujete způsob, jak se kultura obrátila proti křesťanství, který popisujete v první části své knihy na příkladech z Ameriky, i jinde ve světě?

Je to všeobecný jev všude na Západě. Domnívali jsme se, a nikoli bezdůvodně, že Spojené státy budou příkladem opaku toho, co se děje. Tomu však už nadále nelze věřit. Spojené státy se dramaticky vrhly do stejného propadliště, k němuž nám razili cestu Kanadáné, Britové a Evropané.

Říkáte, že se musíme připravit na to, že neseženeme práci, a to nejen květináři, kteří nechtějí poskytovat služby při svatbách homosexuálů, ale i lékaři a sestry.

Myslím, že musíme být připraveni přinejmenším se vyhýbat určitým profesím, právu, medicíně, médiím. Říkám to jako profesionální novinář. Bude-li se po nás žádat, abychom zásadně zapřeli Krista, musíme se připravit na to, že budeme chudí. To je něco, co je pro Američany neuvěřitelně těžké, protože jsme to nikdy nemuseli zásadně a materiálně prožít.

Právě teď na různých místech světa, v Číně, v Egyptě, v zemích ovládaných muslimy, žijí křesťané, kteří trpí tak, že to my Severoameričané můžeme jen stěží pochopit, a dělají to ke slávě Boží. Dělají

to z lásky ke Kristu a k bližním. Čerpejíme z toho nadějí a odvahou.

Vidíte nějakou obrodu, nebo je příliš brzy? Už se začala objevovat ohniska odporu. Existuje například úžasná skupina italských katolíků, laiků, kteří žijí v přímořském městě jménem San Benedetto del Tronto na pobřeží Jaderského moře. Chodí do svých normálních farností, bydlí v bytech a domech ve městě. Scházejí se ale na mši, ke studiu Písma a ve škole. Založili si vlastní klasickou křesťanskou školu. Vytvořili společenství vědomého, kontrakulturního odporu. A jsou plní radosti. Ve Francii je na vzestupu generace mladých katolických „mileniálů“, kteří neuvízli ve starém boji s tradicionalisty. Vědí, že jsou v menšině, ale ničeho se nebojí. Tyto věci mi připadají neuvěřitelně povzbudivé.

To je to, co pokládám za „Benediktovu cestu“. V různých zemích bude mít různé formy, ale vzniknout musí. Víím, že mnohé z toho, co se děje v Kanadě, je alarmující. Avšak odpovědí není vzdát se. Vzdát se nemůžeme. Lidé v Kanadě, v Evropě a ve Spojených státech se však musejí připravit na to, že to bude trvat dlouho. Musíme hlouběji zakořenit ve víře, protože jen tak si budeme navzájem oporou.

Steve Weatherbe

<https://www.lifesitenews.com>

Přeložila Lucie Cekotová

PĚT RAD DO MANŽELSTVÍ OD BLAHOŠLAVENÉHO KARLA RAKOUSKÉHO A JEHO PANÍ ZITY

Tradičně Církev oslavuje život určitého světce každoročně v den jeho úmrtí, v den, kdy vstoupil do nebe. To však není případ blahoslaveného Karla Rakouského. Církev v tomto případě vybrala datum z jeho života, které mělo velký význam a dláždilo cestu k jeho svatosti: výročí sňatku.

Blahoslavený Karel, kromě toho, že byl posledním rakouským císařem (vládcem Rakousko-Uherské monarchie)

a panovníkem, který během první světové války neúnavně usiloval o mír, byl otcem rodiny a věrným manželem své ženy Zity. Byli manželé 11 let, než roku 1922 předčasně zemřel, a vychovávali 8 dětí. Rozhodně existuje důvod, proč Církev vybrala datum jejich sňatku jako svátek blahoslaveného Karla.

Být panovníkem monarchie jistě představuje mnoho problémů, ale i uprostřed toho všeho Karel nikdy nezapomí-

nal na význam svého manželství. Jeho manželství se Zitou se stalo pro jeho děti a poddané vzorem, o který usilovali a napodobovali.

Uvádíme zde pět dobrých rad, které vznikly na základě znalosti života blahoslaveného Karla Rakouského a Boží služebnice Zity a jež nás mohou inspirovat, jak pomoci manželským párům dodržet jejich slib vytrvat spolu, „dokud je smrt nerozdělí“.

1) Nezapomínejte, že hlavním cílem manželství je to, aby se váš manželský partner dostal do nebe.

Den před jejich královskou svatbou řekl Karel Zitě: „Pomáhejme si navzájem dostat se do nebe.“ Je snadné zapomenout, že manželství je především svátost. To znamená, že Bůh uděluje manželským pářům zvláštní milosti, aby mohly naplnovat svůj stav se zaměřením na konečný cíl v nebi. Bůh si přeje, abychom byli šťastní, a tohoto štěstí můžeme dosáhnout tím, že rozpoznáme úlohu, kterou máme plnit, abychom pomáhali manželskému partnerovi vést svatý život. Rozhodně to není snadné, ale u Boha je možné všechno.

2) Svěřte své manželství Bohu a blahoslavené Matce.

Karel a Zita věděli, že když si chtějí „vzájemně pomáhat dostat se do nebe“, potřebují veškerou pomoc, která je jim k dispozici. Kromě toho, že byli oddáni při katolickém obřadu, nechali si udělat na vnitřní stranu snubních prstenů speciální gravírování. Gravírovaný nápis v latině zněl *Sub tuum praesidium confugimus, sancta Dei Genitrix* (Pod ochranu tvou se utíkáme, svatá Boží Rodičko). Je to starobylá modlitba, která vyjadřovala jejich touhu svěřit své manželství bdělé péči Panny Marie. Před odjezdem na líbáňky císařský pár navíc vykonal pouť do mariánské svatyně v Mariazell, jež je zasvěcena Panně Marii Magna Mater Austriae (Velké Matce Rakouska). Manželství může být často velmi náročné, a tak by se páry neměly bát požádat Boha a jeho Matku o pomoc.

3) Po svatebním dni již není „já“, ale „my“.

Často se objevuje pokušení vést v manželství samostatné životy, kdy manžel má „své záležitosti“ a manželka zase „své záležitosti“. Rozhodnutí se přijímají samostatně a manželé se „nepletou“ do záležitostí toho druhého. Karel a Zita se naopak považovali za víc než tým. Zita projevovala velký zájem o to, čím se zabýval její manžel, a nebála se svěřovat mu své myšlenky. Často jezdila s Karlem na státnické cesty a vedle toho hrála aktivní roli, pokud šlo o sociální otázky monarchie. Kromě toho, že společně pra-

Blahoslavený Karel Rakouský se svou ženou Zitou. Foto: Wikimedia Commons

covali jako císařský pár, Karel a Zita též aktivně učili své děti pravdám víry. Nebylo čistě jen „Zitinou povinností“ učit děti, jak se modlit, ale i Karel vštěpoval svým dětem lásku k Bohu a osobně je učil modlitby. Ve všech záležitostech brali velice vážně biblickou myšlenku „stát se jedním tělem“.

Láska je víc než pocit. Je to rozhodnutí milovat až do smrti a pomáhat jeden druhému na cestě do nebe.

4) Neustále rozdmýchávejte plamen lásky.

Být císařem během první světové války znamenalo, že Karel musel cestovat a provádět nesmírně důležitá vojenská rozhodnutí. Karla to trápilo, protože musel být daleko od manželky a rodiny. Rozhodl se instalovat telefonní linku ze svého vojenského velitelství do císařského paláce, aby mohl několikrát denně volat Zitě. Telefonoval do paláce prostě proto, aby si pohovořil se Zitou a také aby věděl, jak se daří dětem. Karel chápal, že i když má mnoho povinností, manželství a rodina si vyžadují nejvyšší prioritu. Věděl, že manželství by se rozpadlo, pokud by je neživily příležitosti k rozdmýčávání plamene lásky.

5) Milujte se navzájem věčnou láskou, která přetrvává všechny zkoušky.

Novomanželé bývají často překvapeni, jak rychle vyprchá prvotní vzrušení z lásky, a zjišťují, že již „necítí“ stejnou lásku, kterou svého partnera milovali dřív. Ztráta tohoto „pocitu“ může pár odradit, zejména uprostřed zkoušek. Karel a Zita však nepřestali jeden druhého milovat ani v případech, když nastaly obtíže. Když čelili ponižování po vyhoštění ze své vlastní země, Karel a Zita k sobě přilnuli ještě silněji než kdy předtím. Krátce nato byli postaveni před ještě větší zkoušku jejich lásky, když Karel dostal zápal plic a ocitl se na smrtelné posteli.

Jeho poslední slova, která řekl své manželce, zněla: „Nekonečně tě miluji.“ Zita následujících 67 let nosila černé šaty na znamení smutku. Nikdy ho nepřestala milovat, až do své smrti, kdy se s ním setkala v nebi. Jejich láska byla více než „pocit“, byla rozhodnutím milovat, „dokud nás smrt nerozdělí“ a i poté.

Philip Kosloski
<http://aleteia.org>
Přeložil Pavel Štíčka

Philip Kosloski,
publicista a blogger

FIKTIVNÍ FILOSOFICKÉ ROZHOVORY O NEFIKTIVNÍCH PROBLÉMECH

Hrozba multikulturalismu

F: Vidím, že jsi nějaký zadumaný.

N: To tedy jsem. Dnes u nás na škole přednášel zástupce jedné neziskové organizace. Dotkl i tématu migrace. To, co říkal, mi stále vrtá v hlavě. Nikdy jsem nesdílel názory zastánců multikulturalismu, ale ten člověk mluvil velmi zasvěceně v jeho prospěch. Až jsem se začal stydět za svou neznalost. Skoro se bojím přiznat, že jsem byl vůči lidem z jiných kultur tak obezřetný a podezřívavý.

F: Byl? Takže jsi změnil svůj názor?

N: Už si nejsem jistý, že můj kritický postoj k přijímání migrantů je správný. Přednášející evidentně věděl, o čem mluví. Byl velice vzdělaný. Vůbec bych se neodvážil mu něco namítat.

F: Proč si myslíš, že byl tak vzdělaný?

N: Vyprávěl nám o svých cestách po světě. Byl snad úplně všude. Ukazoval nám, jak výrazně rozdílné postoje jsou v různých oblastech vlastní lidem z různých kultur. Vyznal se i v historii. Jeho výklad o dějinném vývoji kultur mne opravdu nadchnul. Když vynášel na světlo jejich velkolepou rozmanitost, byl skoro ve vytržení.

F: Snad jsi do něj neupadl i ty?

N: Nedělej si z toho legraci. Vsadím se, že ty toho o kulturách tolik nevíš.

F: Naznačuješ, že bych se měl v tomto směru dozdělat? K čemu by mi to bylo?

N: Možná bys trochu slevil z tvého příliš razantního postoje ve věci multikulturalismu a migrace. Byl bys shovívavější k lidem z jiných kultur. Přestal bys po nich chtít, aby se vzdali své identity. Proč jim nutit názor na svět, který odporuje kultuře, v níž vyrostli? Také bys určitě nechtěl, aby po tobě požadovali zachování jejich zvyklostí. Sám přece uznáváš platnost zlatého pravidla „co chceš, aby jiní činili tobě, čini jim i ty“. Chceš, aby se lidé z jiných kulturních oblastí přizpůsobili požadavkům tvé kultury? Pak musíš uznat, že

to samé mohou chtít i oni po tobě. Proto je nejlepší nechat každého žít v souladu s názory, které získal ve své vlastní kultuře. Jinak sám porušuješ zlatou zásadu.

F: Nic proti zmíněnému pravidlu. Musíš ho však umět dobře aplikovat. Když lidé z jiných kultur budou žít podle svého u nich doma, ať se ve shodě s touto zásadou zařídí, jak je jim libo. Když však přijdou do „našeho domu“, okolnosti se

Foto: Pixabay, johnhain (CC0)

mění. V něm zase platí naše pravidla a oni jsou povinni je respektovat. Kdybych přišel já k nim, bylo by tomu naopak. Byl bych to já, kdo by se jim musel přizpůsobit. Nerozlišuješ různé situace, v nichž je třeba platnost zlaté maximy modifikovat. N: Ani bych neřekl. Nerozlišování je na tvé straně. Naš přednášející se dotkl i tohoto tématu. Apeloval na nutnost vytváření *hate-free culture* a obvinil Západ, že se v dějinách proti ní mnohonásobně provinil. Západané totiž propadli sebeklamu o výlučnosti své vlastní kultury a začali ji exportovat do jiných částí světa. Mysleli si, že jejich kultura je ta jedi-

ná pravá a dobrá, že ztělesňuje obecně závazné normy, které musí být uznány vždy, všude a všemi, a netolerovali, že by někdo mohl žít podle jiných zásad. To vedlo nevyhnutelně k západnímu mesianismu – k agresivnímu vývozu západní kultury do jiných částí světa. Západané chtěli vnutit jiným kulturám buď křesťanství, anebo demokracii. V obou případech se přitom dopustili spousty zločinů na lidech jiných kultur. Po dnešní přednášce jsem došel k názoru, že je třeba těmto tragédiím předcházet. Musíme se poučit z dějin. Nelze již dále trpět, aby si lidé z nějaké kultury namlouvali, že právě jen ta jejich kultura je pravdivá, jistá, obecně platná a ztělesňující nutně závazné pohledy na život. Západ to ale často dělal, vstupoval „do cizích domů“ a brutálně pošlapával v něm zavedená pravidla. Choval se tedy úplně jinak, než ty sám požaduješ. Podle tebe měl přece respektovat zvyklosti a tradice druhých. Na migranty se proto musíme dívat nefalšovanou optikou a vidět kontexty, které trestuhodně opomíjíš. Pocházejí mnohdy ze zemí, které trpěly a trpí západní agresí. Máme povinnost je přijmout, dát volnost jejich názorům a přesvědčením, a alespoň částečně tím odčinit naši historickou vinu.

F: Já tě nepoznávám. Už se nedivím, jak precizně naprogramovaní studenti vycházejí z různých humanitních oborů, když jedna jediná přednáška mazaného aktivisty dokáže tak rychle proměnit tvá stará stanoviska. I přes toto tvé „humanistické kázání“ setrvávám u svého dosavadního názoru na multikulturalismus a migraci. *Hate-free culture* není nic jiného než *brain-free culture*, a tedy čiré barbarství, v němž rozum přichází o všechna svá práva. Řeknu ti k tomu v krátkosti jen dvě věci. Zaprvé ti uniklo, že názor

přednášejícího je součástí neo-marxistické ideologie. Nepřipadá ti to podezřelý?

N: Proč sem pleteš neomarxismus? Co s tím má společného? Mě nezajímají žádné -ismy. Beru si za své stanovisko, které je skutečně lidské. Tady nejde o ideologii, ale o zcela konkrétní lidi v nouzi. Těm je třeba pomoci. Navíc, respekt kulturní příslušnosti druhých je opravdu humánní. Určitě víc než to tvoje vlastenectví a západní etnocentrismus. Kdo vznáší námitky proti respektu jiných kultur, musí počítat s tím, že ani jeho kulturní příslušnost nemusí být brána v potaz. Tím se ale vyvrací. Na to bys měl slyšet. Stále mi připomínáš, že rozporné postoje jsou nepřijatelné.

F: Žádný neomarxismus „sem nepletu“. Bereš si za své neomarxistické krédo, s tím nic nenaděláš. Staří marxisté věřili, že pro život člověka a jeho názory jsou určující hmotné ekonomické poměry. Noví marxisté do role ekonomických podmínek dosadili kulturu. Různé kultury vysvětlují, proč jsou lidé takoví, jací jsou. Chceš to ve formalizovanější podobě? Pak vez, že jedno z neomarxistických dogmat zní: Myšlení, chtění, cítění a jednání člověka je zásadně kulturně-historicky podmíněno.

N: Já s tím souhlasím. Divím se, co ti na tom vadí. Kdybychom se narodili v antice, myslíme, chceme, jednáme a cítíme jako antičtí lidé. Ve středověku bychom mysleli, chtěli, cítili a jednali v závislosti na tehdejší kultuře. Ale protože žijeme v 21. století, jsme zásadně podmíněni dnešní dobou a kulturou. To je přece nad slunce jasné. Nemůžeme posuzovat standardy jedné kultury a jedné doby myšlení, chtění, jednání a cítění lidí jiných dob a kultur. Nezbyvá ti než uznat, že lidé z jiných kultur mají nezpochybnitelné právo na život „podle svého“ i na naší „domácí půdě“. Přízněj taky jednou, že se můžeš plést! Nehraj si na neomylného.

F: Na prohlédnutí ubohosti „sluníčkářské“ dogmatiky žádnou neomylnost nepotřebuji. Stačí k tomu jen malá špetka rozumu. Dávej dobrý pozor. Výše uvedená multi-kulti zásada vlastně říká, že všechny kultury jsou stejno-hodnotné a tedy stejně respektu hodné, anebo že jsou nesouměřitelné. Jde o klasický relativismus, tentokrát uplatněný na případ kultur. Kulturní relativismus čili multikulturalismus odmítá názor, podle něhož

by nějaká kultura mohla obsahovat hodnoty, které jsou objektivně platné, s jistotou poznatelné, obecně závazné a nutné. Kulturní relativista přisuzuje každé kultuře její vlastní hodnotu a odmítá, že by mohla být posuzována měřítky vzaty z nějaké jiné kultury. Snaží se nás přesvědčit či lépe donutit k „přesvědčení“, že náš západní pohled nemůže být nadhodnocován v situaci, kdy vstupují do hry pohledy a postoje lidí z jiných kultur. A migranti si k nám s sebou takové pohledy a postoje přinášejí. Nikdo prý nedokáže překročit hranice své kultury, a proto musí uznat, že nemá v ruce nástroje, které by mu dovolily kritickou reflexi kultur odlišných od té své. Má to ovšem jeden ne zrovna malý háček. Multikulturalisté totiž pijí víno a kážou vodu a aniž to sami tuší, pojídají zakázané ovoce.

Multikulturalisté blouzní o respektu tradic a zvyklostí cizích kultur, ale tradice a zvyklosti západní kultury nemilosrdně pošlapávají.

N: Nemluv v hádankách. Buď jasnější.

F: Tak dobrá. Zamysli se nad zmíněným dogmatem. Co musí být splněno, aby bylo přijatelné? Mají-li jeho zastánci pravdu, museli poznat, že každému člověku v každé historické době je vlastní zásadní historicko-kulturní podmíněnost jeho myšlení, chtění, cítění a jednání. Tento poznatek je ovšem obecný. A nutný, v jejich očích nemůže neplatit. O jeho pravdivosti (objektivitě) a jistotě jsou skálopevně přesvědčeni. Jen ho zkus zpochybnit, a se zlou se potážeš. Přitom všem se tváří velmi poučeně a ostentativně demontují tradičním Západem hájené hodnoty objektivitě (pravdy), jistoty, obecnosti a nutnosti. Místo nich opěvují kulturní pluralismus, pochybnost, partikularitu-diferenci a dějinnou nahodilost. Protiřečí si až hanba. Mají delší nos než Pinocchio.

N: To si musím promyslet. Chtěl jsi mi říct ještě druhou věc.

F: Proč naši „sluníčkáři“ tak rádi zdůrazňují zločiny Západu, aby srazili k zemi

jeho „údajně“ objektivní, jisté, obecné a nutné hodnoty? Předpokládají přitom, že západní člověk v dějinách nerespektoval práva lidí jiných kultur. Pojímají tedy tato práva jako obecně, trans-kulturně platná. Na tuto pravdu s jistotou přísahají. Tím upadají zpět do nepovšimutého kultu tradičních a jimi nenáviděných západních hodnot. Jejich sebevědomě vztyčený nos vyrostl zase o pár centimetrů.

N: Nechme už raději toho. Musím to všechno nějak strávit.

F: Hlavně už se nedej svádět humanisty v saku a kravatě. Jejich akademické tituly jsou koupené za jejich loajalitu ke lži a podvodu. O pomoc konkrétním lidem v nouzi jim nejde. Fúze velmi rozdílných kultur zavleče multikulturní společnosti do krvavých konfliktů, protože v nich dostávají prostor i takové kulturní pohledy, v nichž nedotknutelná práva jedinců ustupují do pozadí. Jde o dialektiku abstraktně pojatých práv, které ruší samy sebe. Tomu říkáš pomoc konkrétním lidem v nouzi? Pomůžeš jim možná na pár let, ale nakonec je i nás smete brutální střet kultur. Po takové pomocné ruce je lepší se vůbec neotáčet.

N: Nebuď pesimista. Stát má dostatečné prostředky na to, aby tomu zabránil.

F: To mě vrhá ještě do většího pesimismu. Každý musí vidět, že protlačování multikulturalistické agendy jde ruku v ruce s posilováním státní moci nad občany. Stát si začíná osobovat právo rozhodovat, co si v těchto věcech máme myslet a co již padá za hranice jím stanovené korektnosti. Naše soukromí je stále více dozorováno. Tak začínala nejedna velká totalita. Humanističtí světloňosi na jejím novém příchodu pilně pracují. Blouzní o respektu tradic a zvyklostí cizích kultur, ale tradice a zvyklosti vlastní kultuře západní zašlapávají nemilosrdně do prachu. Musíme být opravdu ve střehu.

N: Přestaň mě strašit. Co mi tedy radíš?

F: Buď chytrý jako had a obezřetný jako holubice.

Roman Cardal

PhDr. Roman Cardal, Ph.D., filosof. Přednáší na vysoké škole CEVRO Institut a spolupracuje s Občanským institutem

HISTORICKÝ KALENDÁŘ • ČERVEN 2017

1. červen 1902

Zemřel František Pojmon, katolický kněz a katecheta, spisovatel a redaktor. Od roku 1877 působil jako farář v Želetavě. Člen družiny Františka Sušila a sběratel národních písní. Psal články s církevní, místopisnou a folkloristickou tematikou. Dlouholetý redaktor *Hlasu jednoty katolické* v Brně.

2. červen 1922

Zemřel Josef Václav Myslbek, sochař, představitel monumentálního realismu a zakladatel novodobého českého sochařství. Autor jezdecké sochy sv. Václava, obklopené postavami českých patronů na Václavském náměstí v Praze. Podílel se na výzdobě interiéru ND.

3. červen 1297

Král Václav II. založil na Zbraslavi klášterní kostel Panny Marie, v jehož chóru byli do poloviny 14. století pohřbíváni členové královské rodiny.

6. červen 1837

Narozen Ferdinand Lehner, katolický kněz, papežský komoří, znalec a organizátor církevní hudby, farář u sv. Ludmily v Praze-Vinohradech. V pražském Karlíně zřídil chrámový pěvecký sbor. Roku 1873 založil a vedl časopis *Cecilie*, v němž propagoval cecilskou reformu. Z jeho podnětu zřizována farní Cyrilské jednoty.

7. červen 1737

Posvěcen kostel Narození Páně a komplex Lorety na Hradčanech. Duchovní péče svěřena Řádu menších bratří kapucínů.

8. červen 1932

Zemřel Mons. ThDr. Eduard Šittler, katolický kněz a teolog, pedagog. Zakladatel církevní památkové péče a historik chrámového umění. Jako farář a funkcionář spolku „Dědictví sv. Prokopa“ zajišťoval stavbu novogotického kostela sv. Prokopa v Praze-Žižkově. Roku 1910 jmenován kanovníkem Královské kolegiální kapituly vyšehradské.

10. červen 1972

Zemřel ThDr. Josef Hlouch, katolický kněz a teolog, biskup, pedagog. V roce 1945 se stal profesorem pastorální teologie na CMTF v Olomouci. 25. června 1947 ho Pius XII. jmenoval sídelním biskupem českobudějovické diecéze. V rámci Pražského jara se 9. června 1968 znovu ujal svého úřadu.

20. červen 1722

Zemřel Kryštof Dientzenhofer, architekt a stavitel. Představitel vrcholného baroka, autor pražského chrámu sv. Mikuláše a opatského chrámu sv. Markéty v Břevnově.

22. červen 1732

První korunovace milostné sošky Panny Marie na Svaté Hoře u Příbrami, kterou

na základě buly papeže Klementa XII. provedl tehdejší pražský světitel biskup Johann Rudolf Sporck. Milostná soška pochází ze 14. století.

26. červen 1942

Zemřel ThDr. Metoděj Jan Zavoral, katolický kněz-premonstrát a kazatel, politik. Od roku 1906 až do své smrti byl opatem Strahovského kláštera v Praze. V letech 1920 až 1925 působil jako senátor za ČSL. V parlamentu obhajoval zájmy katolické církve. Zasloužil se o zrestaurování chrámu Panny Marie na Strahově. V roce 1938 organizoval pohřeb spisovatele Karla Čapka.

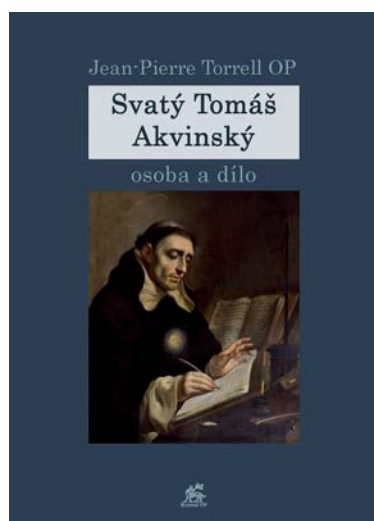
27. červen 1977

Papež Pavel VI. veřejně vyhlásil jmenování pražského arcibiskupa ThDr. Františka Tomáška kardinálem. Předtím ho papež jmenoval kardinálem 24. 5. 1976 *in pectore*.

30. červen 2007

Zemřel plukovník Luboš Hruška, politický vězeň komunistického režimu. V době totality, během vězeňských let přijal katolickou víru a nechal se tajně pokřtít jezuitským knězem Františkem Šilhánem. Po osvobození roku 1945 se stal tvůrcem Meditační zahrady v Plzni. Vyznamenán mj. Velkokřížem rytířského řádu svatého papeže Silvestra a Řádem TGM.

Arnošt Kelnar

Z nabídky nakladatelství Krystal OP

Krystal OP, nakladatelství teologické a filosofické literatury
Husova 8, 110 00 Praha 1, tel.: 224 218 440
e-mail: krystal@op.cz
on-line knihkupectví: <http://www.krystal.op.cz>

J.-P. Torrell OP: Svatý Tomáš Akvinský, osoba a dílo

Osobnost a dílo svatého Tomáše Akvinského tvoří jeden celek. Když chceme pochopit jedno, musíme hledět k druhému. O takový komplexní pohled se pokouší důkladná studie francouzského teologa J.-P. Torrella OP. Torrell zde shrnuje výsledky svého celoživotního bádání a nabízí nejaktuálnější životopis svatého Tomáše. Představuje všechny známé skutečnosti o jeho životě a díle a jeho myšlení zasazuje do kontextu daného místa a doby. Díky tomu může vyniknout jak Tomášovo zakončení v tradici, tak jeho novátorský přístup. Torrell ukazuje Tomáše nejen jako filosofa a teologa, ale i jako kazatele, duchovního učitele a člověka modlitby. Postupně před čtenářem odkrývá celou Tomášovu cestu svatosti, na níž je studium úzce spjaté s životem modlitby a posláním kazatele.
Brož., 264 str., 320 Kč

Jak to vidí Denyse O'Leary

Dětští transgenderi? Smutný život dětí z plakátů

Studium vlivů na sexuální chování by se nemělo omezovat politickou korektností a nepodloženou sociální vírou. Je třeba držet se faktů, ne si lehkomyšlně zahrávat se životem potenciálních obětí.

V mnoha dnešních společnostech děti nejsou do budoucna ničím víc než realizací projektů jejich rodičů. Jak máme vnímat například zprávu z Austrálie, že čtyřletému dítěti pomáhají podstoupit změnu pohlaví? Dospívající autistické Američance v osmnácti letech amputovali nadra, protože procházela transsexuálním životním obdobím. Dozvídáme se, že papež František již není „cool“, protože se nedomnívá, že by zranitelným dětem měla být vštěpována teorie transgenderu.

Postoje se zatvrzují. Nedávno jsme byli informováni, že studenti a fakulta univerzity Johnse Hopkinse požadují, aby univerzita odsoudila studii, která ukazuje, že genetika nehraje nijak významnou roli v tom, zda se lidé považují za heterosexuály či homosexuály (nebo transgendery). Studenti a fakulta považují tuto studii za „zavádějící, dezinformační útok na LGBT komunitu“.

Shrnutí studie poskytuje strukturu užitečnou pro posuzování tvrzení o dětském transsexualismu a nabízí zajímavé srovnání se syndromem falešných vzpomínek. Jsou tito „dětští transgenderi“ jen dalšími dětmi z plakátů sociální víry, která není vědecky podložena?

Vědečtí badatelé, kteří kritizují „falešné vzpomínky“ nebo tvrzení o „vrozeném transgenderu“, obvykle neprojevují nepřátelství vůči osobám, které taková tvrzení předkládají. Prostě pro tyto teorie jen nemohou najít dostatek přesvědčivých důkazů, což je něco úplně jiného.

Badatelé z univerzity Johnse Hopkinse, kteří se zabývají transsexualismem, způsobili rozruch svými slovy, že: „Sice existuje důkaz, že biologické faktory jako geny a hormony souvisejí se sexuálním chováním a přitažlivostí, neexistují však žádná přesvědčivá kauzální biologická vysvětlení lidské sexuální orientace. Zatímco vědci identifikovali drobné rozdíly v mozkových strukturách a mozkové aktivitě

mezi homosexuálními a heterosexuálními osobami, takové neurobiologické nálezy neprokazují, zda jsou tyto rozdíly vrozené, nebo jsou důsledkem environmentálních a psychologických faktorů.“

Jejich zjištění je kontroverzní, protože politická lobby je považuje za nevhodné. Stejným způsobem lobby prosazující „falešné vzpomínky“ haní vědce, kteří zpochybňují tvrzení o nevědomé paměti z raného dětství.

Longitudinální studie adolescentů naznačují, že sexuální orientace může být u některých lidí v průběhu života proměnlivá. Jedna studie odhaduje, že až 80 procent dospívajících chlapců, kteří uvádějí, že je přitahují osoby stejného pohlaví, jimi jako dospělí již přitahování nejsou (i když někteří badatelé zpochybňují to, nakolik tato čísla odráží skutečné změny v přitažlivosti ke stejnému pohlaví, a ne jen artefakty z výzkumného procesu).

Mnoho dětí by čas od času chtělo patřit k opačnému pohlaví a až do puberty se své osobní biologii nepřizpůsobují (v pubertě se osobní biologie stává významnější – například holení vs. menstruace). Některé děti lze tedy snadno přesvědčit, že „opravdu“ patří k opačnému pohlaví, a vést je k tomu, aby se této myšlenky v citlivém období života držely.

Stejně tak se někteří dospělí, kteří měli traumatické dětství, mohou nechat přesvědčit, že nevědomé vzpomín-

ky na incest, obnovené prostřednictvím hypnózy, byly příčinou jejich neštěstí, aby později toto své tvrzení zase odvolali.

„U členů populace transgenderů je také vyšší riziko různých psychických problémů ve srovnání s příslušníky ne-transgender populace. Obzvláště alarmující je míra celoživotních sebevražedných pokusů ve všech věkových skupinách transgenderů, která se odhaduje na 41 procent, ve srovnání s méně než 5 procenty v celkové americké populaci.“

V případech „falešných vzpomínek“ není největším rizikem sebevražda, ale to, že tito lidé zestárnou sami, neboť vztahy s rodinou bývají často katastrofálně narušené. V pokročilém věku záleží na dobrých vztazích s mladšími příbuznými, protože osobní přátelé, ač citově blízcí, většinou bývají stejné věkové kategorie.

Za mediálními šílenstvím a změnami zákonů souvisejících s falešnými vzpomínkami je málo přesvědčivých vědeckých důkazů a mnoho důvodů k obavám. Totéž platí i v případech tvrzení o dětských transgenderech. A právě tato tvrzení jsou závažnější, protože jejich důsledkem mohou být nezvratné operace a užívání léků. Stejně jako hnutí falešných vzpomínek i hnutí transgenderů předkládá své vědecky znějící tvrzení zcela beztestně.

Denyse O'Leary

<http://www.mercatornet.com>

Přeložil Pavel Štíčka

RC MONITOR SI MŮŽETE OBJEDNAT NA ADRESE:

Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@rcmonitor.cz.

Jméno a příjmení:

Ulice:

Obec:

PSČ:

E-mail:

Počet výtisků:

Náklady na tisk a distribuci jednoho čísla jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Periodikum je distribuováno zdarma a jeho vydávání je možné jedině díky zasláním darům. Všem dárcům Pán Bůh zaplať.

Letem světem

„Čtenářům bych vzkázal, ať nehodnotí věci, které se jim přihodí, jako dobré nebo špatné, ať je zvědavě zkoumají. Protože, všechno, co se v životě stane, k něčemu je.“ Tak uzavírá rozhovor v jednom křesťanském dětském časopisu jistý terapeut. Tomu se ještě dá porozumět, ale co patrně uteklo z cesty ke Kristu je tamtéž zcela poslední věta: „**Ať nejdou proti sobě a proti svým vnitřním stavům** – cokoli, co člověk prožívá, je v pořádku.“ Ó jéje, kdyby člověk nešel proti sobě a svému nitru zcela záměrně a vědomě, to by vskutku daleko nedošel...! Na podobné téma někdy před dvaceti lety narazil kardinál Ratzinger, když řekl: „Nárok být sám nad sebou poslední instancí i nárok brát si od života tolik, kolik jen jde, aniž by někdo měl právo mu v tom bránit, patří k životnímu pocitu, který se dnes člověku nabízí. Proto je pak samozřejmě i slovo ‚To nesmíš, kterému bychom se měli podrobit, zasahování, které se stalo útokem a jemuž se člověk brání. Nakonec je tu k debatě opět základní otázka: **Jak se člověk stane šťastným? Jak správně žít? Je pravda, že smí být sám sobě měřítkem, aby mohl být šťastný? Nedávno jsem s přáteli mluvil o tom, že zde v krajině Frascati se právě chystají prořezávat vinnou révu. Je totiž plodná, jen když se celá**

léta prořezává. Prořezávání tedy patří k plodnosti. Hned si můžeme připomenout kapitolu 15 z Janova evangelia jako podobenství týkající se lidské existence i společenství Církve. Chybí-li odvaha k prořezávání, vyrostou jen listy. Vztaheno na Církev: Pak existuje jen papír a nemůže se zrodit žádný život. Vyslovme to Kristovými slovy, který říká: ‚Právě když

Koláž: mimi

si myslíš, že musíš vlastnit jen sám sebe a hájit se, tak se ničíš. Protože nejsi utvořený jako ostrov sebe samého, který stojí sám na sobě, nýbrž proto, že jsi utvořený pro lásku, a tudíž dávání, na vzdávání se, na prořezávání sebe samého. Jen když se dáváš a ztrácíš sebe, můžeš žít.‘ Toto základní rozhodnutí musí být zdůrazněno jakožto nabídka svobodě člověka. Také by mělo být objasněno, že žít s pouhými nároky je falešný recept k životu. Odmí-

tání utrpení a odmítání stvořenosti, tedy podřízení se nějakému měřítku, je posléze odmítnutím lásky samé, a to člověka ničí. Neboť právě tím, že se podřídí nějakému nároku a nechá se prořezat, může zrát a přinášet plody.“

K vládní krizi dva citáty – ministryně školství rezignovala a na její místo se chystá náměstek. Chvilke pro citát č. 1: „Trend zakládání soukromých škol je už významný a nebezpečný“. **Toto neřekl komunistický ministr školství Zdeněk Nejedlý v roce 1949, ale náměstek MŠMT Stanislav Štech v roce 2017.** Nejen s Andrejem Babišem se houpá křeslo, ale u něj patrně nejzajímavěji; nabízí nám krásnou příležitost k předvolebnímu filtru. Pro daňové poplatníky z řad vlastníků IČ je zde citát č. 2: „U EET zdokonalujeme kontrolní metody, zločinci jsou vždy o krok napřed.“ Zločinci – takhle ředitel Finanční správy Martin Janeček uvažuje o malých podnikatelích, páteři naší ekonomiky a největším zaměstnavateli v zemi.

Ale uzavřeme to i dnes optimisticky slovy sestry Lucie z Fatimy: „**Není problém, materiální nebo morální, národní nebo mezinárodní, který by nebylo možno efektivně řešit růžencem a naší obětí.**“

-zd-

21. 5. Ne	6. neděle velikonoční (Den modliteb za pronásledované křesťany)
Sk 8,5–8.14–17, Žl 66, 1 Petr 3,15–18, Jan 14,15–21	28. 5. Ne	7. neděle velikonoční (Den modliteb za sdělovací prostředky)
Sk 1,12–14, Žl 27, 1 Petr 4,13–16, Jan 17,1–11a
22. 5. Po	sv. Rita z Cascie, řeholnice
Sk 16,11–15, Žl 149, Jan 15,26 – 16,4a	29. 5. Po	sv. Maximin, biskup
Sk 19,1–8, Žl 68, Jan 16,29–33
23. 5. Út	sv. Jan Křtitel de Rossi, kněz
Sk 16,22–34, Žl 138, Jan 16,5–11	30. 5. Út	Památka sv. Zdislavy
Sk 20,17–27, Žl 68, Jan 17,1–11a
24. 5. St	sv. Vincent Lerinský, opat
Sk 17,15.22 – 18,1, Žl 148, Jan 16,12–15	31. 5. St	Svátek Navštívení Panny Marie
Sof 3,14–18 (Řím 12,9–16b), Iz 12, Lk 1,39–56
25. 5. Čt	Slavnost Nanebevstoupení Páně (Doporučený svátek)
Sk 1,1–11, Žl 47, Ef 1,17–23, Mt 28,16–20	1. 6. Čt	Památka sv. Justina, mučedníka
Sk 22,30; 23,6–11, Žl 16, Jan 17,20–26
26. 5. Pá	Památka sv. Filipa Neriho, kněze
Sk 18,9–18, Žl 47, Jan 16,20–23a	2. 6. Pá	sv. Marcellin a Petr, mučedníci
Sk 25,13b–21, Žl 103, Jan 21,15–19
27. 5. So	sv. Augustin z Canterbury, biskup
Sk 18,23–28, Žl 47, Jan 16,23b–28	3. 6. So	Památka sv. Karla Lwanga a druhů, mučedníků
Sk 28,16–20.30–31, Žl 11, Jan 21,20–25

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@rcmonitor.cz, číslo účtu: 2400089111/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Redakční rada: PhDr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.